

**До Председателя на Научното жури,
утвърдено със Заповед N 93/16.12.2019 г. на
Директора на НМТБ „Цар Борис III”**

СТ А Н О В И Щ Е

от

Проф. д-р Георги Цотов Георгиев, дмн

Началник Катедра физикална и рехабилитационна медицина, МБАЛ-София, ВМА

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, по научна специалност „Неврология”, обявен за нуждите на Клиника по Неврология на НМТБ „Цар Борис III” - София, обявен в ДВ, бр.72 от 13.09. 2019 г. и Заповед N 93/16.12.2019 г. на Директора на НМТБ „Цар Борис III” за назначаване на Научно жури, утвърдено с протокол на Научния съвет на МФ N 11/13.12.2019 г.

Становището е изготвено според изискванията на Закона и Правилника за развитие на академичния състав, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в РБ.

До обявеният конкурс е допуснат един кандидат, **доц. д-р Дорина Иванова Петрова, д.м.** - Началник Клиника по неврология и отоневрология НМТБ „Цар Борис III” - София

Във връзка с участието ми като член на научното жури декларирам, че нямам конфликт на интереси, не установявам плагиатство в предоставените ми за разглеждане научни материали, както и че документите отговарят на минималните изисквания от Закона за развитие на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НМТБ „Цар Борис III” - София.

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Доц. д-р Дорина Иванова Петрова, д.м. завършва медицина през 1982 г. във ВМИ-София, а професионалният ѝ път започва от Окръжна болница в Неврологично отделение (гр. Ямбол) като лекар-ординатор. От 1987 г. работи в Първа работническа болница-София (ординатор-невролог), а от 1987-1988 г. постъпва на работа в Транспортен медицински институт като невролог. От 1988-2000 г. работи в същата болница като отоневролог. От 2000 до 2006 г. е невролог и отоневролог в НМТБ. От 2006 г. след проведен конкурс е назначена за Началник Клиника по неврология в НМТБ ”Цар Борис III”. Има две признати специалности по Нервни болести (1988 г.) и УНГ болести (1994 г.). През 2000 г. придобива образователна и научна степен „Доктор” след защита на дисертационен труд на тема: „Ранни слухови и вестибуларни промени при асимптомни мозъчносъдови болести”. През 2005 г. придобива свидетелство за научно звание ст.н.с. II ст. по научна специалност „Неврология”.

Владее английски и руски. Има добра компютърна грамотност (Windows, Internet, MS Word, MS Excel).

ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ ПО КОНКУРСА

Доц. д-р Дорина Петрова е представила за участие в конкурса със списък от научни трудове („Списък на научните трудове”), който включва общо **92** заглавия.

За участие в конкурса за АД ПРОФЕСОР, съгласно чл. 26 от ЗРАСРБ и чл. 2. т.6 (6.4) от ПРАВИЛНИК ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В НМТБ „ЦАР БОРИС III” са представени общо **38** научни труда, които не повтарят представените за придобиване на научна степен „доктор” и академичното звание „доцент”. Всички трудове са били публикувани след придобиването на академичната длъжност „доцент” („Списък на научните трудове”, Раздел III и IV), от тях: 1 монография, 1 - Помагало за пациенти със световъртеж, 15 - статии и резюмета на доклади в международни периодични медицински списания и сборници от доклади на конгреси и симпозиуми, на английски език с общ импакт фактор - 7.00, 13 - публикации в български медицински списания – от които 2 резюмета от доклади на конгреси с международно участие и 8 – научно-популярни статии. В 11 от представените научни трудове доц. Петрова е самостоятелен автор, а в 19 е първи или последващ автор.

Забелязаните цитирания на научните трудове са 38, като над 50% от тях в специализирани международни издания реферирани в световните бази данни Web of Science и SCOPUS („Справка цитирания”, изготвена от Централна медицинска библиотека на МУ- София). Показателите говорят за сериозна, представляваща интерес научна продукция.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И НАУЧНО-ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

Основните научни интереси на доц. Петрова са в областта на ранната диагностика, профилактика и лечение на мозъчно-съдовата болест с оглед съхраняване трудоспособността на транспортните работници, слуховите и вестибуларни дисфункции с оглед обогатяване на диагностичните възможности, диагностика и лечение на тинитус чрез прилагане на нови съвременни методи и заболявания на периферната нервна система – профилактика и лечение. Публикувала е поредица от статии, разглеждаща споменатите методи. Значителна част от научните разработки са фокусирани върху съвременните методики за ранна диагностика и профилактика на тези заболявания, като авторът се е стремил да обхване максимална част от възможностите за профилактика, диагностика и лечение. Качеството на представените публикации отговаря напълно на академичните изисквания. Могат да се обособят следните научни приноси.

- Слухови и вестибуларни промени при мозъчно-съдови заболявания с цел ранна диагностика, своевременно и адекватно лечение и ефективна превенция за намаляване на заболяемостта (В това направление попадат голяма част от трудовете преди избора за „Доцент” [38]).
- Приложение на вестибуларната рехабилитация, като съпътстваща терапия при вестибуларни дисфункции.
- Изучаване на промените в статичното равновесие при пациенти с диабетна периферна сензомоторна невропатия.
- Приложение на вибро-тактилна рехабилитация при пациенти с диабетна периферна невропатия.
- Влияние на тревожността и депресията във възстановителния процес при невроотологични и дегенеративни заболявания.
- Световъртеж и замайване.
- Нови методи и методики в изследване на вестибуларната функция.
- Изследвания на други неврологични заболявания.

В трудовете представени за настоящия конкурс доц. Петрова поставя акцент върху разработена методика за комплексно изследване на слуховия и вестибуларен анализатор, както и равновесната устойчивост на тялото при изправен стоеж с оглед поставяне на ранна диагноза, своевременно лечение и превенция на мозъчно-съдовите заболявания. Установени са начални слухови промени свързани с ранна форма на мозъчно-съдова болест при ж.п. работници още след 30 г. възраст [19]. Тези резултати са от съществено значение за профилактиката при лица, упражняващи специфични професии. Научно-приложен характер свързан с разработване и оценка на терапевтични схеми на лечение имат

проучванията за терапевтичната ефективност на медикаментозното лечение при пациенти със съдово обусловени вестибуларни нарушения [61, 65, 66].

Съществен принос има публикуваната в съавторство монография „Вестибуларна рехабилитация” [69] в която е систематизирана и обобщена информация от световната, българската литература и собствен опит в областта на невроотологията и приложението на вестибуларната рехабилитация за ускоряване на възстановителния процес. За първи път в българската научна литература е представена систематизирана информация за различни репозициониращи процедури, използвани при лечение на доброкачествен пароксизмален позиционен световъртеж, охарактеризирани по предназначение, начина на изпълнението и спецификата в приложението им. Описан е оригинален комплекс за вестибуларна рехабилитация и подобряване на равновесната устойчивост създаден от авторите. Подобряването на вестибуларната функция и постурална устойчивост в резултат на провеждане на вестибуларна рехабилитация в хода на лечението се наблюдават в 50-80% от пациентите [69,65,68,87,88]. Съществен принос с научно-приложен характер е разработеното „Помагало за пациенти със световъртеж и проблеми с равновесието”[65, 81].

Изследванията на доц. Петрова са насочени и към оценка на промяната в статичното равновесие при болни с диабетна полиневропатия (ДПНП) с предимно засягане на дисталните нервни влакна на долните крайници в условия на „спокоен” и сетивно-затруднен стоеж. Тя установява позитивен стабилизиращ ефект след двумесечна фармакотерапия с алфа липоева киселина върху постуралната стабилност при спокоен и сетивно-затруднен стоеж на хора със захарен диабет тип 2 и диагностицирана ДПНП [62, 64, 70, 82, 84, 85, 90]. Изследвани са и пациенти с ДПНП за поддържане на стабилно равновесие в условие на двойна задача, като е оценяван ефекта на когнитивната задача върху постуралната стабилност при спокоен и сетивно затруднен стоеж. Въз основа на получените резултати е формулирана хипотеза, че в условията на сетивен конфликт броемето на глас фокусира внимание върху предотвратяването на грешки и води до изчерпване на възможностите за поддържане на равновесието [86].

Доц. Петрова изследва ефектът от приложението на някои нови иновационни подходи на вибро-тактилна рехабилитация (WBV) при пациенти с ДПНП. Тя установява положителен ефект от прилаганата вибро-рехабилитация, обективизирана с миографско и стабилографско изследване на статично равновесие преди и след прилагане на вибро-рехабилитацията. Наблюдавано е увеличение скоростта на провеждане по сетивния нерв, подобрение в постуралната стабилност и изчезване на негативните субективни усещания свързани с болка, слабост и изтръпване в долните крайници [70]. Този резултат открива нови възможности в проучването на ефекта на вибрацията при дегенеративни заболявания.

Оценено е влиянието на тревожността при пациенти с вестибуларни смущения и ДПНП. В свои изследвания тя наблюдавана значима положителна корелация между наличието и степента на тревожност и постурална нестабилност в отоневрологичната симптоматика. Установява, че тревожността води до забавяне на централната вестибуларна компенсация, както и до нарастване на постуралната нестабилност, особено изразено в условия на сензорен конфликт. [89, 91, 92].

Доц. Петрова въвежда нови методики в изследване на вестибуларната функция: вестибуларните евокирани миогенни потенциали (VEMP) и видеоимпулсен тест (vНПТ). За първи път тя прилага тези методики за оценка на промените във вестибуларните функции при пациенти с паническо разстройство. Получените резултати доказват отсъствие на увреждане на отолитовата система при болни с паническо разстройство, въпреки субективните им оплаквания [71].

Обогатена е информацията, свързана с диагностициране, лечение и оценка на състоянието при пациенти с неврологични заболявания, като краниална полиневропатия, пареза на лицевия нерв и хомолатерален лингвален Herpes Zoster в зоната на Norda Tympani; Синдром на карпалния канал и др [56-60].

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПОДГОТОВКА И ДЕЙНОСТИ

Общият хорариум за учебната 2018/19 г. на доц. Петрова е над 120 учебни часа. Същата участва в обучението на трима докторанти, като е провела с всеки един от тях специализирано обучение. Тя е и научен ръководител на един задочен докторант. Била е ръководител на специализация по Нервни болести на

един специализант. За периода 2012-2019 г. е изнесла 10 лекционни модула по време на симпозиуми, конгреси и лекарски колегиуми.

ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Дорина Петрова, дм има следните признати специалности: Нервни болести (1988 г.) и УНГ болести (1994 г.). Има свидетелство за професионална квалификация „Здравен мениджмънт” (2007 г.). Кандидатът има две свидетелства за професионална квалификация по високоспециализирани дейности – през 2008 г. по отоневрология и аудиология и през 2009 г. за евокирани потенциали. Сертифицирана е в областта на „Съдова патология на мозъка”, „Диенцефална патология”, „Възпалителни заболявания на нервната система”, „Електроенцефалография и евокирани потенциали”, „Аудиология и отоневрология”. Има допълнителни квалификации в чужбина по отоневрология в гр. Мюнхен (Германия) и в гр. Модена (Италия).

УЧАСТИЕ В НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОЕКТИ

Членува в редица съсловни организации: Български лекарски съюз, Дружество по неврология (1984 г.), Дружество по оториноларингология (1992 г.), Дружество по отоневрология (2011 г.). Член е на Транспортната областна експертна лекарска комисия (ГОЛЕК) при НМТБ „Цар Борис III”-София (1995), а от 2005 г. е член на Транспортната лекарска експертна комисия (ТЦЕЛК) при НМТБ „Цар Борис III”-София. Има четири участия в жури със становище за присъждане на научна и образователна степен „доктор” (БАН и МУ-София). Участва в тригодишен научен проект (2016-2019) съвместно с Институт по Невробиология-БАН на тема: „Позно-двигателна координация”.

В заключение: доц. д-р Дорина Иванова Петрова, д.м. е лекар с голям клиничен опит, владее значителен брой диагностични и терапевтични методи и е доказала, че умее да предава този опит на своите сътрудници. Тя е отлично подготвен клиничен лекар, административен ръководител и изследовател. Прилага задълбочено познанията си в ежедневната клинична практика, които ѝ осигуряват отлична теоритична подготовка.

Оценявайки цялостно научните, учебно-преподавателските и диагностично-лечебните качества на доц. Петрова считам, че тя отговаря на изискванията за заемане на АД „Професор”.

Препоръчвам на Уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително, за присъждане на АД „Професор” на доц. д-р Дорина Иванова Петрова, д.м. в областта на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1 „Медицина”, по научна специалност “Неврология”, за нуждите на Клиника по нервни болести на НМТБ „Цар Борис III”.

14.01.2020 г.....проф. Г. Георгиев, дмн
София